

Stěborský farář , otec Josef Motyka (1976–2013)

P. Josef Motyka se narodil 9. 5. 1976 v Třinci, své dětství a mládí prožil v Mostech u Jablunkova, kde rovněž absolvoval Polską szkole podstawową (polskou základní školu). Pak se vyučil kovářem na Střední odborné škole Třineckých železáren, do kterých po škole nastoupil do zaměstnání. Později si dodělal maturitu a na civilní službu nastoupil na faru do Slatiny. V té době v něm uzrálo rozhodnutí pro službu Bohu a bližním a dal si přihlášku do kněžského semináře. Nultý ročník absolvoval v Litoměřicích a další ročníky studoval na Cyrilometodějské teologické fakultě University Palackého v Olomouci, kde získal titul magistra. V roce 2003 přijal jáhenské svěcení, a poté vykonával službu jáhna ve farnosti Oldřišov. Na kněze byl vysvěcen v Ostravě 26. 6. 2004. Po kněžském svěcení byl ustanoven farním vikářem v Novém Jičíně a administrátorem v Libhošti a v Šenově u Nového Jičína. Od roku 2008 byl farářem ve Stěbořicích a administrátorem v Hlavnici. Zároveň obětavě sloužil jako spirituál Charity Opava. Dne 24. června 2013 během své zasloužené dovolené tragicky zahynul na Oravské přehradě na Slovensku.

Gorolem (takto se označují obyvatelé Beskyd v okolí Jablunkova). Což se moc nevědělo. Vždyť výborně mluvil česky, prožil zde celý život a nesmírně miloval nejen Mosty u Jablunkova a jejich okolí, ale i další místa na této zemi a mezi nimi i obce farností Stěbořice a Hlavnice.

POLÁK NEBO ČECH? GOROL!

Otec Jožka se sice narodil v Československu, ale jeho národnost nebyla česká, nýbrž polská, i když on sám o sobě prohlašoval, že je

RODINA A OSOBNOST

Otec Jožka pocházel z tradiční katolické rodiny, jeho tatínek Jozef Motyka pracoval stejně jako většina lidí z okolí v Třineckých železárnách, maminka Helena v plicním sanatoriu v Jablunkově. Měl starší sestru Anielu, s jejímž mužem Romanem si výborně rozuměli a jezdili spolu mimo jiné na ryby. Rovněž se rád vídal s jejich dětmi Klárkou, Mariánem, Michalem a malou Karolínkou. Od mala jezdil s rodiči na rekreaci na Oravu, kam to z Mostů neměli zas tak daleko. Od 7 let začal chodit do rybářského kroužku a ryby mu učarovaly na celý život. Kromě toho měl rád přírodu, les, práci se dřevem, zahradničení. A lidi. Snad každý, kdo s ním o čemkoli jednal, z něj musel mít velmi pozitivní pocit. Zastával se lidí, nad kterými my ostatní lámeme hůl a nejraději bychom je zavřeli za nějakou vysokou zeď, abychom je nemuseli potkávat. On opravdu v každém člověku viděl Krista, tak jak by to měl dělat správný křesťan. Mohli jste s ním polemizovat, vyslechl si vás, dokázal argumentovat a i když jste se neshodli na výsledek, nestali se z vás nepřátelé. Byl otevřený jiným názorům, pokud jste mu je sdělili. Přestože mohl na někoho působit naivním dojmem, nenechal sebou vláčet. Svě by o tom mohly vyprávět firmy, které pracovaly na různých úpravách v areálu místního kostela. Byl velmi přísný kontrolor a přebíral jen dobře odvedenou práci.

A miloval děti a mládež. Hodně o tom vypovídá např. výčet společenství (zkráceně spolčo, tj. seskupení zájemců určité věkové skupiny v katolickém prostředí), která za jeho působení existovala v místní farnosti. Např. společenství velkých ministrantů, spolčo ostatních ministrantů (kluci sloužící u oltáře do 15 let věku), spolčo náctiletých, scholička (zpívající drobtina při mši), spolčo školní mládeže (2. až 6. třída), spolčo předškoláků, tzv. Ježíšova škola pro starší a mladší (připomenutí katolického učení zájemcům). Ne všechny řídil sám, ale spolupracoval s dalšími schopnými nadšenci, kteří je vedli namísto něj. Určitě se někteří z vás setkali s otcem

Jožkou během přípravy na udělení některé svátosti vám nebo vašim dětem, ať už se jednalo o přípravu na křest, první svaté přijímání, svatbu nebo při navštěvování nemocných. Byl znalcem vína a občas si se svými hosty otevřel lahvinku tohoto dobrého nápoje a pak takové setkání dostávalo ještě osobnější charakter. Rovněž jeho setkávání s věřícími, kteří již nemohli navštěvovat kostel, byla velmi srdečná. I jako spirituál Charity Opava a mobilní hospicové péče (což znamená setkávání se s lidmi, kterým už opravdu nezbyvá na tomto světě mnoho času) dokázal přinášet svým ovečkám světlo na konci jejich životní pouti. Jedna paní vzpomíná, že když její maminka umírala a otec Jožka jí byl udělit pomazání nemocných, jak byli všichni nejprve zaskočení, když se z místnosti, kde byla jejich maminka zaopatřována, ozýval druhý hovor a smích. Teprve po chvíli jim došlo, že toto je krásné rozloučení s tímto světem a i z nich spadla obava ze smrti blízké osoby. Za několik dnů pak jejich maminka v klidu zemřela. Otec Jožka se také občas dostal do situace, kdy jej někteří věřící kritizovali za jeho benevolentní přístup ke křtu nebo prvnímu svatému přijímání, neboť někteří rodiče berou tyto svátosti spíše jako nutné zlo, případně jako jistý způsob magické ochrany a pak již nevedou své děti k víře. Ale otec

Jožka měl pochopení a snažil se vycházet vstříc, pokud to bylo alespoň trochu možné. Na svou obhajobu uváděl zážitek z jedné nemocnice, kde rovněž uděloval svátost pomazání nemocných. Když už se chystal odejít, oslovila jej stařenka, která ležela na vedlejším lůžku a požádala jej, zda by ji také nezaopatřil. Dal se s ní do řeči a dozvěděl se, že před dávnými lety absolvovala první svaté přijímání, ale pak přestala do kostela chodit. Ale on jí nyní připomněl, jak to tehdy bylo krásné a že by to ráda zažila znovu. Otec Jožka ji tedy vyzpovídal, nechal ji přijmout eucharistii a udělil jí pomazání. A na tomto případě uváděl sílu Božího milosrdenství, kdy my ostatní nemůžeme soudit druhé, neboť do nich nevidíme.

Byl velmi aktivní. Kromě své kmenové farnosti ve Stěbořicích měl na starosti farnost Hlavnici, byl spirituálem Charity v Opavě a mobilní hospicové péče, dával exercicie (duchovní cvičení) řádovým sestřičkám v Jablunkově, mládeži apod. Kromě toho se staral i o hmotné věci a zvelebování svěřených farností. Na stěbořské faře se vrhl do oprav sakristie, do jejího nádherného vybavení, výměny zastaralé elektroinstalace kostela, do výmalby kostela, zavedení topení v lavicích, do výměny

„Dítě“ otce Jožky – okolí kostela

Otec Jožka mezi svými ministranty

chodníků okolo kostela, do odvodnění kostela a fary, do oprav fasád kapliček, vybudoval nádherný areál v jejich okolí s jeskyní pro sochu Panny Marie, vytvořil posezení za farou. Při pohledu zvenku se mohlo zdát, že peníze na tyto práce a nákupy snad tiskne na faře. Vždyť faráři jsou velmi špatně placeni i bez ohledu na jejich vzdělání a nasazení.

Ale otec Jožka dokázal sehnat peníze od různých sponzorů, donátorů, z dotací a z dalších zdrojů. A pokud snad chybělo, neváhal použít i své skromné soukromé prostředky. A nejen na stromečky a kámen do skalky, ale i na výhry do soutěží ve společenstvích, která vedl. Jeho přemíra aktivit a úkolů, které si bral na sebe, jej často dostávala do svízelné situace. Občas se stalo, že musel posunout nebo zrušit mši svatou, neboť se nestihnul včas dostat na místo, ne vždy byl dochvilný. Jeho nejbližší šéf a dobrý přítel otec děkan Pavel Cieslar ho nabádal, aby si toho tolik nebral, aby si něco nechal na další roky. Stejná myšlenka možná napadla i nejednoho z nás. Nyní vidíme, že čas mu vyměřený nepromrhal, ale využil, jak nejvíc to šlo.

Ve volném čase zbožňoval rybaření, les, přírodu, hory. Už jako malý kluk si s kamarádem vzali lana a rozhodli se slaňovat z jednoho ne zrovna nízkého domu. Rád lezl po horách, ale choval se zodpovědně a snažil se nic nepodcenit. Často s sebou brával ministranty a další zájemce. Pověstná byla jeho vášeň pro ryby. Ve chvíli, kdy jste se s ním začali bavit na toto téma, rozzářily se mu oči a začal

vyprávět. Kde všude chytal, jaké používá nástrahy, jak dlouho mu trvá, než si připraví těsto a co do něj dává, jaké pruty používá atd. Další jeho vášní bylo divadlo, choreografie při různých příležitostech a fotografování.

Poslední mše, kterou měl ve stěborském kostele, byla obětována za živé i zemřelé kněze působící v naší farnosti. Úplně poslední mši ve farnosti odsloužil ve zlatnické kapličce ve středu 19. června. Po jeho smrti se šokovaná farnost sešla 25. června na večerní mši, kterou v pohnutí odsloužil jeho předchůdce P. Martin David, současný generální vikář naší diecéze (tedy zástupce biskupa). Tato

Jako herec v Živém Betlému

Otec Jožka s brigádníky

Pravděpodobně jedna z posledních fotografií otce Jožky, na Oravě se švagrem

mše byla intencí obsazena až na poslední chvíli, protože nikdo o ni neprojevil zájem. Jakoby měla zůstat rezervována pro P. Jožku. Jak řekl P. Martin David: „Pán Bůh chtěl upravit okolí Božího trůnu, a když uviděl to pěkně opravené okolí stěborského kostela, povolal si otce Jožku k sobě.“

ÚMRTÍ

I když otec Jožka různými aktivitami přímo hýřil, i on potřeboval občas relaxovat a vypnout. Každý rok jezdil na několik dnů na Oravskou přehradu společně se svým švagrem Romanem.

Místní organizace Českého rybářského svazu z Jablunkova, které byl členem, má s místními rybáři družbu a je to oblíbená destinace pro rybolov. Bylo to místo daleko od civilizace, kam nemohli dojet autem a museli se prodírat pěšky několik set metrů porostem křovin. Takto odříznut od světa nabíral síly na další činnost. Vzpomínal, že jim kolem stanu v noci rejdlili divočáci a už loni při bouřce uhodil blesk do stromu, který spadl jen kousek od jejich stanu. Věděl, že pobyt zde přináší jisté riziko, ale to vše převažovala nádherná příroda, ryby a klid. Na místo dorazili ve čtvrtek 20. června a vše probíhalo normálně až do osudného večera v pondělí 24. června.

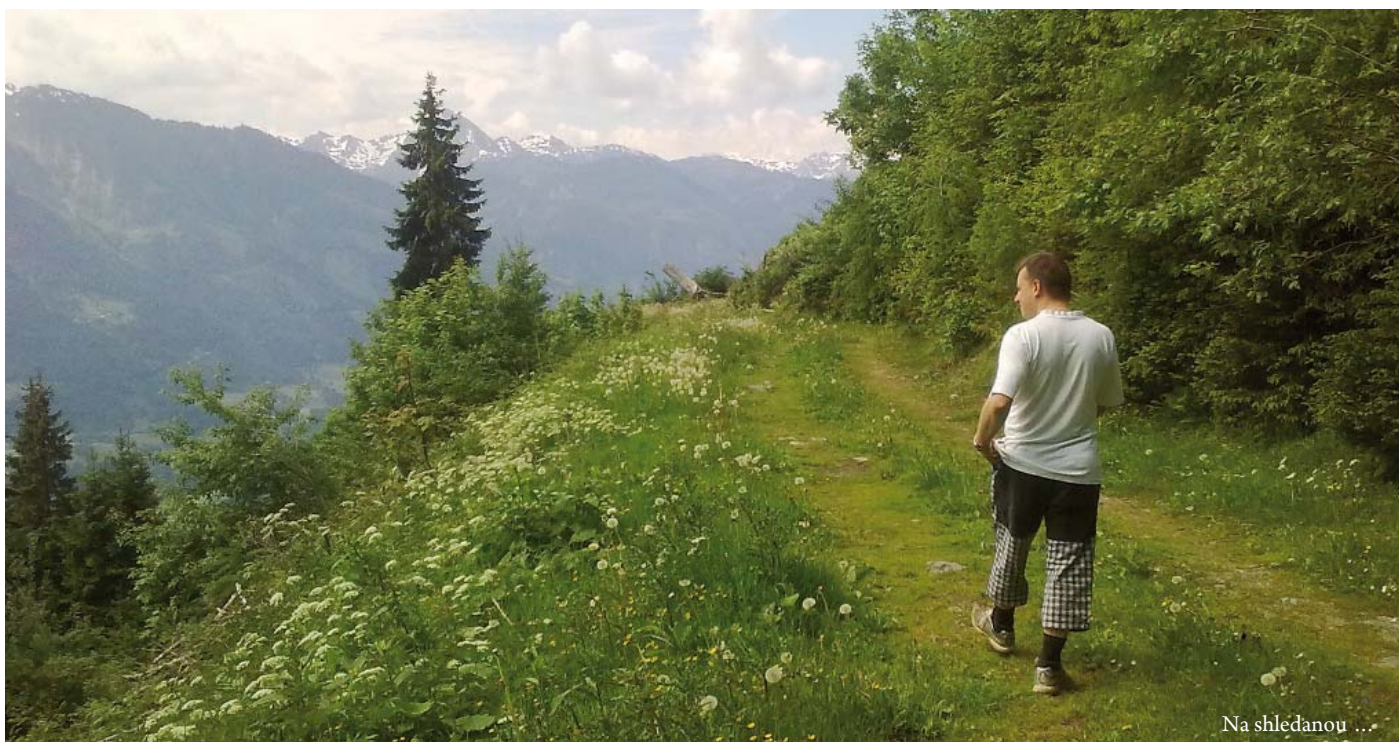
Měli na břehu nahozeny udice a jedna z nich se jim zamotala do kořenů asi 30 metrů od břehu. A nešla uvolnit. Sice už chvíli pršelo, ale bouřka nebyla. Vzali tedy gumový člun, onu zamotanou udici a vyrazili ji vysvobodit. Ve chvíli, kdy otec Jožka držel udici, začala bouřka. Jak sdělili záchranáři z Oravského záchraného systému, mění se v jejich oblasti počasí. Dříve se bouřka ohlašovala hřměním, ale poslední dobou udeří náhle a neohlášena. A tak to bylo i tento večer.

Naši rybáři měli obrovskou smůlu, neboť byli na otevřené vodní hladině, s hliníkovým pádlem a s kovovým rybářským prutem. Blesk sjel po udici, urval její spodní část a rozerval člun. Otce Jožku zasáhl do hlavy a vyšel ven rukou a nohou. Dle vyjádření záchranářů i lékařky byl na místě mrtev. Švagr utrpěl popáleninu levé ruky, ale dokázal se dostat na břeh, odkud okamžitě zavolal pomoc. Na místo dorazili hasiči s policií, kteří začali otce Jožku hledat. Pro špatnou viditelnost a silnou bouřku museli akci o půlnoci zrušit. Hledali jej nejen na břehu, zda někde neleží v bezvědomí, ale i pomocí člunu. Vzhledem k bouřce to však bylo hazardování s dalšími životy, a proto toho museli nechat. Ráno se vrátili na místo a společně s dobrovolnými záchranáři pokračovali v pátrání.

Mezitím z nemocnice švagr Roman informoval rodinu a nejbližší známé, co se stalo. V tu chvíli ještě všichni věřili, že vše dobře dopadne a s naším Jožkou se opět shledáme. Bohužel se tato přání neaplnila. Dobrovolníci z Oravského záchraného systému společně s potápěči měli těžkou práci, protože dno, které prohledávali, je plné vodních rostlin, kořenů, větví a zamotaných vlasců, a voda byla po bouřce natolik zakalená, že bylo vidět tak na půl metru. Tělo otce Jožky nahmatali v třímetrové hloubce cca 30 metrů od břehu, kde se pravděpodobně neštěstí stalo. V těchto místech nejsou vodní proudy, proto je našli relativně rychle.

Rozloučení s otcem Jožkou proběhne ve středu 3. července 2013 v 10 hodin při mši svaté v kostele Narození Panny Marie ve Stěbořicích a v 16 hodin při mši svaté v kostele sv. Hedviky v Mostech u Jablunkova. Poté bude jeho tělo uloženo do hrobu na místním hřbitově, kde bude očekávat vzkříšení z mrtvých.

(rf)

Na shledanou ...